

**BLISKI ODNOSI KROZ
OČI MLADIH FILMAŠA**

Erotski filmovi za novu generaciju

FOTO: FILMSKI ARHIV

Preljub, slobodni seks, bračni trokut, govor tijela, homoseksualna ljubav i lezbijski odnosi nove su teme mlade

i urbane generacije redatelja koja se svojim kratkim filmovima predstavila na posljednjim Danima hrvatskog filma i Pulskom filmskom festivalu. Riječ je o talentiranim redateljima, koji ne žele snimati ratne i povijesne spektakle nego intimne filmove o ljudskim sudbinama pa time u hrvatsku kinematografiju unose novi senzibilitet i drukčije teme. A time istodobno ruše tabue ne samo hrvatskog filma nego i cijelog društva.

ROĐENI SU U OSAMDESETIMA

i neopterećeni su prošlošću, putuju po svijetu, veliku pažnju posvećuju obrazovanju, a za svoje filmove na međunarodnim filmskim festivalima dobivaju nagrade. Neki od njih ušli su u konkurenciju Cannesa i Berlina u svojoj kategoriji. Najeksponiraniji predstavnici tog novog filmskog vala su Irena Škorić, Sara Hribar i Ivan Livaković, a tu su još i Filip Peruzović, Goran Odvorčić, Hana Jušić, Marko Šantić, Barbara Vekarić i drugi.

"Erotika je normalan dio života i pri-

LJUBAVNI TROKUT

Mlada glumica Mla Biondić u kratkom filmu redateljice Irene Škorić '9. ožujak', koji govori o preljubu, a nagrađen je na ovogodišnjem Pulskom filmskom festivalu (gore)

O LJUDSKOJ INTIMI

Redateljica Irena Škorić (desno), dobitnica 36 nagrada za kratke i srednjometražne filmove, kaže da ju najviše nadahnjuje ljudska intima, a upravo piše scenarij za svoj prvi dugometražni igrani film

U hrvatskoj kinematografiji pojavio se novi val **mladih redatelja** koji na sasvim otvoren način pristupaju temama intime, ljubavi i seksa

(Napisala **NINA OŽEGOVIĆ**)

donosi uvjerljivosti filmske priče pa nema razloga da se oko golotinje na filmu prave skandali", kaže Irena Škorić (28), jedna od najzaposlenijih i najnagrađivanijih mladih redateljica kratkih i srednjometražnih filmova, koja je u svom filmu "9. ožujak", nagrađenom na Pulskom filmskom festivalu, prikazala priču o preljubu.

NA PITANJE što ju je potaknulo da snimi takav film, odgovorila je da ju je uvijek kao tema privlačio ljubavni trokut. "Živimo u brzom vremenu, vrijednosti su se promijenile, ljudi se površno druže, kupujemo kavu za van. I odlučila sam se za varijantu u kojoj će razgoličena tijela glumaca imati glavnu ulogu. Za moju junakinju taj je seks samo igra, a muškarac ostaje povrijeđen. To je zapravo feministički film", kaže Irena Škorić

Irena Škorić je oduvijek znala da se želi baviti režijom. U rujnu završava postdiplomski studij na zagrebačkoj Akademiji dramskih umjetnosti, a na Filozofskom fakultetu je apsolvirala engleski i latinski jezik te književnost. Filozofski fakultet je upisala više zbog roditelja, a Akademiju za "svoju dušu". Snimila je 30-ak kratkih i srednjometražnih filmova i dobila 36 nagrada na hrvatskim i svjetskim festivalima, od San Sebastiana do Rio de Janeira, a najviše priznanja, čak 16, dobio je njezin film "Rastanak".

"KAD BI HRVATSKI REDATELJI u svoje filmove ubacili malo više erotike i lijepih glumica, možda bi se bolje prodavali", nastavila je Irena Škorić. "Srećom, dolazi vrijeme nove generacije koja ima slobodoumniji odnos prema erotici i skidanju na filmu, a svaki treći mladi redatelj snimio je film o lezbijskoj ili gay vezi. Valjda je 'Planina Brokeback' izazvala taj trend. Novi mladi redatelji shvaćaju važnost golotinje na filmu, a novi se glumci ne skanjuju skinuti pred kamerama, naravno, ako za to postoji opravdanje, kao što je to bio slučaj u vrlo erotičnim filmovima kao što su 'Posljednji tango u Parizu' i 'Devet i pol tjedana'. Ako je erotika sama sebi svrhom, onda je besmislena i tada možemo gledati porniče", zaključuje. Upravo je završila scenarij za svoj prvi dugometražni film, crnu erotsku komediju o mladoj djevojci i njezinim ljubavnim dogodovštinama. ▶

BLISKI ODNOSI KROZ OČI MLADIH FILMAŠA

► "Iako smo filmom 'Libertango' otvorili novu konzervu s natpisom lezbijstvo, publika je reagirala puno prirodnije nego što bi se očekivalo, čak su dvije klasične ljubavne scene između žene i muškarca izazvale više polemike nego one dvije lezbijske", kaže Sara Hribar, 24-godišnja redateljica, scenaristica i producentica, čiji je najpoznatiji kratki film "Pusti me da spavam" na Zagreb film festivalu dobio nagradu Zlatna kolica, a zatim je bio prikazan na još tridesetak svjetskih festivala. "Mislim da publiku više nije lako šokirati, jer su se svega nagledali, a i trend je imati u filmu dvije lezbijke. To se nije dogodilo od Matanićevih 'Finih, mrtvih djevojaka'. No za film nije presudan lezbijski poljubac dviju djevojaka koji su odglumile Nataša Janjić i Jadranka Đokić. Puno je važnija psihološka priča o ljudskim odnosima - muško-ženskim, ali i lezbijskim, o zaljubljanju te bježanju od te ljubavi."

NA PITANJE kako je nastao film "Libertango", koji govori o lezbijskoj vezi, Sara Hribar je objasnila da je s istom ekipom napravila film "Pusti me da spavam" koji govori o tegobama dvaju parova - Klare i Mirana te Nine i Danka, ali i o izdaji i prevari. Kad su se ponovno okupili nakon godinu dana, odlučili su razviti priču i odnose među likovima te napraviti drugi i treći nastavak - filmski triptih. "Kao logični motiv pojavio se preljub, no mi smo htjeli radikalno zaokrenuti 'klasične' muško-ženske odnose iz prvog filma i odlučili se za lezbijski preljub. Ironično, tražeći suprotnost, otkrili smo da se radi o istom odnosu," objasnila je.

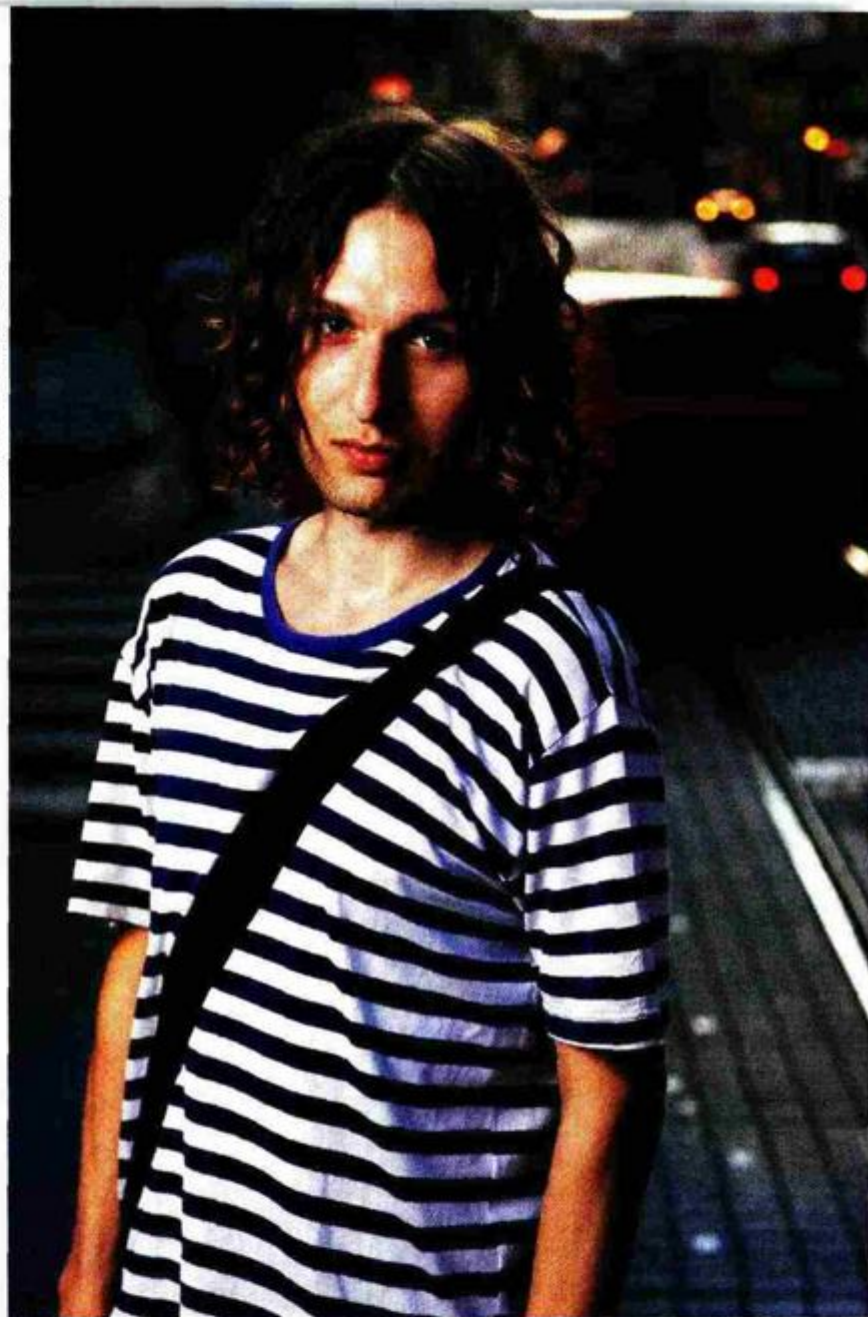
Sara Hribar je kći redatelja Hrvoja Hribara i dramaturginje Tanje Kirhmajer, koja je na Akademiji dramskih umjetnosti diplomirala filmsku i kazališnu režiju. Suradivala je s HRT-om kao scenaristica i redateljica u dječjim emisijama kao što je "Žutoklju-

nac", a honorare je trošila na snimanje svojih kratkih filmova. Ove je godine završila triler-dramu "Jenny te voli" koja je po njezinu mišljenju zaokret od njezinih dosadašnjih filmova, traje 40 minuta i u njemu se pojavljuje čak 20 likova, a premijera će biti u listopadu.

PO NJEZINU MIŠLJENJU cijela nova generacija redatelja, scenarista i osobito glumaca razmišlja "bez fige u džepu". "Ako redatelj želi prikazati stvarnost, ne libi se prikazati je bez cenzure, a to znači uključiti u film i raznovrsne erotske scene, od klasičnih do homoseksualnih," kaže. "Najbolje erotske scene u hrvatskoj kinematografiji snimio je još prije 30-ak godina Rajko Grlić u filmu 'Samo jednom se ljubi', no nova generacija seks prikazuje eksplicitnije, ali uvijek u dosluhu sa scenarijem. Niti jedan mladi redatelj neće si dopustiti luksuz i snimiti erotsku scenu koja nije potkrijepljena scenarijem. Kad nova generacija preuzme hrvatsku kinematografiju, doći će do žestokog tematskog zaokreta. Novi redatelji teže intimnijim pričama, jačoj psihološkoj karakterizaciji likova i prikazu sudbina pojedinaca, a nemaju nikakvih ambicija raditi povijesne spektakle ili komercijalne blockbustere. Mladi ljudi želi snimiti dobru priču, makar u četiri zida. Također, imamo jako dobru komunikaciju s glumcima koji sudjeluju u snimanju filma vlastitim idejama, a osvijestili smo i financijsku stranu tako da svi sudjelujemo i u produkciji filmova."

Tu je i 28-godišnji Ivan Livaković, redatelj ekstravagantnog stila, čiji su filmovi o istospolnoj ljubavi "Harakiri djeca" i "Pink express" te o heteroseksualnim odnosima "Igra tucanja" i "Mali prljavi mjehurići" izazvali zanimanje festivalske publike. Film "Harakiri djeca" prikazan je prošle godine u Puli i smatra se prvim hrvatskim

FOTO TOMISLAV ČUVELJAK

REDATELJ IVAN LIVAKOVIĆ (gore) ima ekstravagantan stil, a njegovi filmovi 'Harakiri djeca', 'Igra tucanja', 'Pink express' (na slici) i 'Mali prljavi mjehurići' o heteroseksualnim i gay odnosima izazvali su veliko zanimanje

FOTO FILMSKI ARHIV

"Mi smo urbana generacija liberalnih stavova koju ne zanimaju nacionalno obojeni filmovi nego moderne teme poput gay odnosa" **IVAN LIVAKOVIĆ**

FOTO NCL

filmom koji prikazuje ljubav dvojice muškaraca, a u njemu glume Goran Bogdan, Filip Križan i Ana Maras. Na početku je htio snimiti klasičnu ljubavnu priču, kaže, ali je na kraju odlučio prikazati odnos dvojice muškaraca te usporediti njihovu vezu s heteroseksualnom. "To je i politički film jer problematizira netoleranciju hrvatskog društva prema gay populaciji", kaže Livaković.

Ivan Livaković je sin glumice Nade Gačević - Livaković i u početku su mu spočitavali da novac za filmove ne dobiva zahvaljujući svom talentu nego slavnom prezimenu svoje majke i njezinim vezama. On je u međuvremenu snimio nekoliko zanimljivih filmova, pa su ga neki kritičari proglasili "hrvatskim Almodóvarom", vjerojatno zbog "vizualnog delirija, mračnih maštarija i šokantnih slika razlomljene kronologije".

LIVAKOVIĆ JE PRVO apsolvirao pravo, a zatim je upisao režiju na Akademiju gdje je upravo montirao svoj diplomski film "Bitchville", a priprema i prvi igrani film "Čudesni krmci". Prošle godine je na Danima hrvatskog filma za svoj kratki film "Prljavi mali mjehurici" o muškarcu koji ima

KAKO VOLE MLADI LJUDI
 Redateljica Sara Hribar završila je novi film 'Jenny te voli' (gore) i kaže da filmovi mlade generacije prikazuju raznovrsne erotske odnose

dviije ljubavnice dobio nagradu "Jelena Rajković" za najboljeg mladog režisera do 30 godina, a isti film prikazan je i na festivalima u Cannesu i Trstu. Na pitanje kako objašnjava dominaciju intimne tematike i gay priča kod sebe i svojih kolega, odgovorio je da za to ima više razloga. "To su uglavnom filmovi koji su nastali na Akademiji, a kako smo bili limitirani budžetom, logično je da smo se okrenuli intimnim ljudskim pričama", objasnio je Livaković. "Mi smo urbana generacija liberalnih stavova, odrastali smo na drukčijim filmovima nego naši prethodnici i formirali smo se u slobodnijem vremenu. A kako su se zadnjih godina puno snimali nacionalno obojeni filmovi, došlo je do zasićenja takvim temama pa je normalno da se kod nas javilo zanimanje za aktualne, gradske teme, kao što su gay odnosi, koji su dio modernog života," kaže Livaković i dodaje da su mu iznimno važna i tehnička sred-

stva kojima će ispričati priču. "Privlači me i miješanje žanrova, primjerice, mjuzikla i horora, kao što sam napravio u "Pink expressu", u kojem se bavim i heteroseksualnim i homoseksualnim odnosima. I mladog 23-godišnjeg Filipa Peruzovića, studenta režija na

ADU, najviše zanimaju intimne ljudske priče u čijem su fokusu ljubav i problemi proizišli iz veze, te disfunkcionalni odnosi, a nikada ga nisu intrigirale, kaže, teme poput rata, politike i socijale. U svom kratkom filmu "Tetrapak", koji je dio omnibusa "Ono što je bitno", govori o ljubavnom odnosu dviju djevojaka, Ane i Tamare, ali naglasak nije na njihovu lezbijstvu nego na problemima kroz koje prolazi svaki ljubavni par bez obzira na spolnu orijentaciju. Film je prikazan na ovogodišnjem Pulsom filmskom festivalu gdje su glavne glumice Lana Barić i Marija Tadić dobile dobre kritike, a namjerava ga prikazati i na Zagreb film festivalu.

"IAKO SAM HETEROSEKSUALAN, u Hrvatskoj se osjećam frustrirano zbog generalno negativnog stava prema homoseksualnosti", kaže Peruzović. "Kad sam bio u Londonu, vidio sam kako se homoseksualni par ljubi pred nekom bakicom, koja je upravo izlazila iz trgovine i uopće nije na to reagirala. Takav prizor kod nas bi izazvao opću sablazan. Htio bih da i Hrvati kao i Englezi prihvaćaju homoseksualnost kao jednu od mogućih spolnih orijentacija, koja nikoga ne užasava. Zato sam i snimio film 'Tetrapak' u kojem nije u prvom planu lezbijstvo nego međuljudski odnosi. Temi nisam prišao pamfletistički i nisam eksplicitno seksualizirao njihov odnos snimajući erotske lezbijске scene, iako se one poljube tri puta u filmu. Htio sam pokazati rasap jedne veze, koja je u svemu nalik na bilo koju heteroseksualnu vezu."

Copyright NACIONAL 2010.

FOTO MATEJA VRČKOVIĆ

STUDENT REŽIJE
FILIP PERUZOVIĆ snimio je film 'Tetrapak' koji govori o ljubavnoj vezi dviju djevojaka, Ane i Tamare

FOTO FILMSKI ARHIV